

به نام خدا

طرح مجموعه تلویزیونی عروسکی مناظره اشیا «نزدیک بین»

برای گروه سنی خردسال و کودک

نویسنده: نسرين خنجري

شناسنامه طرح:

نام مجموعه: «نزدیک بین»

تعداد قسمتها: ۲۶ قسمت

زمان هر قسمت: ۱۵ الی ۲۰ دقیقه

اهداف طرح:

- افزایش دانش کودکان و دعوت به نگاهی پژوهشی و تحلیلی در فضای پیرامونشان
- تشویق کودکان به نگاه دقیق تر و نزدیک تر به محیط و وسایل زندگی
- آشنایی کودکان با تاریخچه وسایل
- آشنایی کودکان با جنس و متریال، اندازه، نوع ساخت و کاربرد هر وسیله
- آشنایی ضمنی کودکان با مهارت های گفتگو، بحث منطقی و مناظره.

شرح کلی:

در این برنامه که به صورت یک شوی تلویزیونی چند آیتمی طراحی شده، در هر قسمت دو نمونه از وسایل زندگی به عنوان میهمان برنامه دعوت می شوند و با هم به مناظره می پردازند. در این بین ویژگی ها و خصوصیات هریک، تاریخچه ساخت یا اختراعشان و کاربردهای آنها، در فضایی مفرح و پرهیجان به کودک توضیح داده می شود. شکل مناظره جز آنکه امروزه یک شیوه تلویزیونی پرطرفدار است، در تاریخ ادبیات ایران پیشینه ای قوی دارد و اشعار زیبا و ارزشمندی از شاعرانی چون نظامی، حافظ و به ویژه در سالیان نزدیک تر، پروین اعتصامی برای ما به جا مانده است، که نشان از آشنایی و علاقه و نیز سابقه فرهنگی مردم ایران در این شیوه بیانی دارد. شیوه مناظره درواقع گفتگویی دوطرفه است که در آن هرطرف به بیان ویژگی های مثبت

خویش می پردازد و در برابر، شنونده و پاسخگوی اظهارات طرف مقابلش نیز خواهد بود. درواقع این شیوه به کودک آموزش می دهد که چگونه از نقطه نظرهای مختلف به موضوعات نگاه کند و نکات مثبت و منفی آن ها را بشناسد و به تحلیل درآورد.

بخش های برنامه:

- ۱- خوشامدگویی مجری، اعلام میهمانان برنامه و معرفی اجمالی هرکدام.
- ۲- میهمانان حضور پیدا می کنند و هریک در زمانی که به آنها داده می شود به معرفی مفصل خود می پردازند. از تاریخچه ساختشان، مدل های قبلی شان، کاربرد و اهمیتشان در زندگی صحبت می کنند.
- ۳- مناظره بین میهمانان شکل می گیرد و هریک به بیان مزیت ها، نقاط قوت و ویژگی های برتر خود و نیز بیان نقاط ضعف طرف مقابل می پردازد. و در مقابل به او پاسخ داده می شود و برعکس. مجری این بحث را مدیریت می کند.
- ۴- به میان بچه ها رفته و نظر آنها پرسیده می شود. اینکه در خانه کدام را دارند؟ ویژگی هایش چیست؟ استفاده از آن راحت است یا نه؟ پیشنهادی دارند؟ ...
- ۵- اعلام نظرسنجی. اینکه بچه ها تا هفته آینده (یا زمان پخش قسمت بعدی برنامه) فرصت دارند که نظرات خود را برای برنامه بنویسند و نیز نقاشی یا عکسی از وسایل خانه خودشان بفرستند. که می تواند به قید قرعه جوایزی برای آنها در نظر گرفته شود.
- ۶- پایان بندی برنامه و سپاسگزاری مجری از میهمانان و اعلام اینکه هردوی وسایل مفید و مهم هستند و خوشحالیم که هردو را در خانه داریم.

شخصیتها:

مجری که می تواند انسان یا عروسک باشد. ترجیحا عینکی باشد تا به عنوان «نزدیک بین» برنامه بخورد.

وسایل خانه که در هر قسمت دو وسیله هستند و می توان آنها را به صورت کاملاً عروسکی ساخت و یا وسایل واقعی را با گذاشتن چشم و ابرو و دهان به عروسک تبدیل کرد (شبیه به شیوه تئاتر اشیا).

گزارشگر که می تواند همان مجری، یا انسان یا عروسک دیگری باشد.

مناظره های پیشنهادی برای ۲۶ قسمت:

- مناظره قلم و صفحه کلید
- مناظره مبل و صندلی
- مناظره دمپایی و کفش

- مناظره قالی و پادری
- مناظره در و پنجره
- مناظره قاشق و ملاقه
- مناظره بخاری و آب گرمکن
- مناظره کولر و پنکه
- مناظره کتاب و موبایل
- مناظره تلویزین و لپ تاپ
- مناظره قهوه ساز و سماور
- مناظره پرده و ملحفه
- مناظره بالشت و پتو
- مناظره قوری و قابلمه
- مناظره تشت و ماشین لباسشویی
- مناظره لوستر و چراغ خواب
- مناظره تخت خواب و میزتوال
- مناظره رنده و آبکش
- مناظره اسکاچ و حوله
- مناظره لباس خواب (پیجامه) و لباس میهمانی (رسمی)
- مناظره سیر و پیاز
- مناظره نخ و سوزن
- مناظره نخود و لوبیا
- مناظره گلدان و آب پاش

مشخص است که در صورت بازخورد مثبت مخاطبان و وجود امکانات ساخت، این لیست می تواند گسترش پیدا کند و قابلیت برنامه ریزی و ساخت فصل های دیگر این برنامه وجود دارد.

خلاصه یکی از قسمت ها به عنوان نمونه:

«مناظره آقای قلم و خانم صفحه کلید!»

مجری سلام و احوالپرسی می کند و بینندگان را به دیدن یک مناظره هیجان انگیز دیگر دعوت می کند. موسیقی پخش می شود. میهمانان برنامه که آقای قلم و خانم صفحه کلید هستند معرفی می شوند. در میان تصاویری واقعی و کارتونی با گرافیک های جذاب برای کودکان، مجری آنها را معرفی می کند. پس از معرفی ابتدایی و پخش تصاویر، مجری از جا بلند می شود و به میهمانان خوشامد می گوید. میهمانان وارد می شوند و در میان صدای تشویق استودیویی در جای خود قرار می گیرند. مجری

به میهمانان سلام می گوید و خوش و بش و احوالپرسی می کند و بعد وارد این بخش از برنامه می شوند که مجری از هردو میهمان به ترتیب می خواهد که در زمان مشخص شده بیوگرافی و معرفی ای از خود ارائه بدهند. ثانیه شمار روی صفحه به کار می افتد و ابتدا آقای قلم درباره تاریخچه طولانی خود و اینکه انسان ها اولین بارها برای ثبت نقوش و نشانه گذاری ها از سنگ های نوک تیز روی سنگ های بزرگتر یا از چوب روی خاک نرم و گل استفاده می کردند شروع می کند و از انواع خویشاندانش از جمله قلم فلزی، قلم مو، قلم پر، قلم خودنویس، خودکار و مداد صحبت می کند و به قدمت و پیشینه اش افتخار می کند. سپس زمان به خانم کیبورد می رسد و او درباره اختراع اولین ماشین تحریر و تکمیل آن و انواع موجود و سپس پدید آمدن کامپیوترها و پیوستن سیستم روشن و خاموش لامپ ها به ماشین تحریر و اختراع کیبورد کامپیوتر و انواع پیشرفته تر آنها به زبان ساده برای بچه ها صحبت می کند و به نوین بودن و به روز بودن خودش افتخار می کند.

در بخش بعدی مناظره شکل می گیرد و قلم به مزیت نوشتن با قلم به خاطر مشخص بودن شخصیت هرکس و حس و حال او از طریق دیدن دستخطش اشاره می کند که در نامه ها و نوشته های تایپ شده وجود ندارد. کیبورد اما از تر و تمیز بودن نوشته های تایپی و نداشتن خط خوردگی شان دفاع می کند. همچنین به این موضوع اشاره می کند که خیلی از دستنوشته ها به خاطر بدخطی نویسنده اصلا خوانا نیستند ولی نوشته های تایپی این مشکل را برطرف کرده اند. قلم در مقابل بدخطی برخی، به خوشخطی برخی دیگر و پدید آمدن هنر خوشنویسی اشاره می کند و اینکه نوشته های تایپی خالی از هنرند. کیبورد می پذیرد اما به این نکته که اما فونت های مختلفی وجود دارد که همه، حتی بدخطها، هم می توانند از آنها به خوبی استفاده کنند اشاره می کند. از سوی دیگر، به اینکه با کیبورد علاوه بر نوشتن می توان کارهای دیگری مثل کم و زیاد کردن صدای کامپیوتر یا بازی یا ... انجام داد اشاره می کند در مقابل قلم وابسته بودن کیبورد به برق را مورد توجه قرار می دهد و از نگاه دیگر به اهمیت نوشتن با قلم ها برای تقویت ماهیچه های دست بچه ها و شکل گیری و تقویت مهارت هماهنگی ذهن و دست اشاره می کند. و اینکه معمولا استفاده از کیبورد و دوست نزدیکش موس در بلندمدت باعث دردهای عضلانی می شود. در مقابل کیبورد به اینکه دستها در استفاده زیاد از قلم هم ممکن است پینه بزنند اشاره می کند و اینکه قلم را فقط با یک دست می شود استفاده کرد ولی کیبورد امکان استفاده همزمان از هردو دست را می دهد که ماهیچه ها و هماهنگی های ذهن و دست برای هردو همزمان انجام می شود. قلم خود را نماد آگاهی و مبارزه در ادبیات جهان می داند و کیبورد خودش و کامپیوتر را نماد نوآوری و خلق جهان تازه و ارتباطات گسترده انسان های جهان...

به هرحال بحث در نقطه ای توسط مجری پایان می گیرد. لازم به ذکر است که همزمان با این مباحثه، ژست ها و حرکات کاراکترهای عروسکی قلم و کیبورد، حرکات استودیویی دوربین و قاب هایی که ازشان گرفته می شود، همچنین تصاویر مرتبطی که به طور همزمان از صحبت هایشان پخش می شود، برنامه را از نظر تصویری نیز جذاب می کند.

در بخش بعدی گزارشگر برنامه به میان بچه ها می رود و ازشان درباره قلم و کیبورد نظر می پرسد. اینکه با کدام راحت ترند یا از کدام بیشتر خوششان می آید؟ از هرکدام برای چه کارهایی استفاده می کنند؟ و ...

در بخش بعدی مجری برمی گردد، از همه بینندگان دعوت می کند که نظرخودشان را راجع به میهمانان برنامه ارسال کنند، همچنین می توانند از قلم ها و کیبوردهایشان عکس بگیرند یا نقاشی بکشند و به برنامه ارسال کنند تا در برنامه بعدی نشان

داده شود. بعد سراغ نشان دادن تصاویر و نوشته های ارسالی مربوط به برنامه قبل می روند که برای این برنامه فرستاده شده است. صدای خنده یا ابراز احساسات آقای قلم و خانم کیبورد هم با دیدن تصاویر دوستانشان شنیده می شود.

در پایان مجری از میهمانان به خاطر حضورشان تشکر می کند و اعلام می کند که ما همه از وجود و داشتن هردوی شما عزیزان در خانه هایمان خوشحال هستیم. سپس از بینندگان نیز تا برنامه بعدی خداحافظی می کند.

پایان

۹ مرداد ۹۹